

første Tillægslov til denne Lov, de forskellige Tillægsbestemmelser, som var nødvendige for overhovedet at kunne bruge Loven ude paa Landet, hvor man skulde praktisere denne Udstykning. Saa gik der kun et lille Aarstid, inden man fik Loven af 6. Maj 1921, som nærmere uddybede dette Forhold, og saa endelig fik man i 1924 det sidste Tillæg til denne Lov.

Det nu foreliggende Lovforslag er et Sammen drag af disse 4 forskellige Love, af den oprindelige Lov og de 3 Tillægsloves forskellige Bestemmelser. Vedkommende ovre i Ministeriet, som har sat disse forskellige Bestemmelser ind i det foreliggende Lovforslag, har gjort det paa en meget pæn Maade, men det vilde i og for sig ethvert Menneske kunne gøre, naar han havde de forskellige Love liggende foran sig, saa han kunde sætte Bestemmelserne ind i Lovforslaget, hvor de skal staa, saaledes at det ser forholdsvis pænt og tilgængeligt ud for de Mennesker, der skal anvende denne Lov i det praktiske Liv. Men der mangler jo i dette Lovforslag nogle enkelte Bestemmelser, som hidtil har været i Tillægslovene, og der er kommet enkelte nye Bestemmelser ind. Derfor skal jeg tillade mig ganske kort at gennemgaa de forskellige nye Bestemmelser og gøre opmærksom paa, hvad der mangler efter min Opfattelse.

I § 1, som er enslydende med § 1 i Loven af 4. Oktober 1919, er der kommet en ny Bestemmelse ind om, at Jord, som er i kommunalt Eje, ogsaa kan afhændes paa samme Vilkaar som Jord, der er i offentligt Eje. Jeg tror ikke, at denne Bestemmelse har nogen Udsigt til at kunne gennemføres i dette høje Ting. Jeg kan ikke se, med hvilken Ret man dikterer Kommunerne, at de skal kunne afhænde deres Jord paa den Maade, som disse Love kræver, og jeg tror ikke, at Kommunerne, selv om der bliver givet en saadan Adgang dertil, vil benytte sig af denne. Jeg kan kun tænke mig, at dette vil ske i enkelte Kommuner, som har socialdemokratisk Styre, eller som har saadanne radikale Tilbøjeligheder, at man vil være Socialdemokratiet og de Radikale følgagtig i hele deres Opfattelse af Statsfæste eller i dette Tilfælde altsaa af Kommunefæste. Men i al Almindelighed tror jeg ikke, der vil være nogen Tilslutning til, at Kommunerne gaar ind paa disse efter min Opfattelse ganske overordentlig lidt frugtbringende Maader at sælge kommunal Ejendom paa.

Saa er der kommet en Bestemmelse ind om, at man kan udleje Havelodder til en mindre Pris end den, man vilde kræve,

dersom man gav Jorden bort i Fæste. Ogsaa paa dette Omraade synes jeg, man er kommet for vidt ud, for i Virkeligheden er det jo en saa overordentlig ringe Leje, der kræves i Forhold til den Værdi, som disse Havelodder har for disse Mennesker, at man ikke behøver at gaa længere ned, end man i det praktiske Liv paa dette Omraade allerede er gaaet.

§ 2 i det foreliggende Lovforslag er enslydende med § 2 i Loven af 4. Oktober 1919, og det samme gælder for § 3's Vedkommende. Kun har man understreget, at dette er Statsfæste, idet man ikke taler om Ejerne af disse Ejendomme, men taler om Brugerne af disse Brug. Herved understreger man efter min Mening ganske korrekt det, at det er et Brugsforhold, et Fæsteforhold, denne Lovgivning gaar ud paa, det er ikke det Ejendomsforhold, som man fra radikal Side i sin Tid talte saa højt op om. Det er et Fæsteforhold, man indfører, og det kan aldrig blive til et Ejendomsforhold — i Modsætning til den Besiddelsesform, som opnaas efter Husmandsloven, hvor det er et rent Ejendomsforhold, man staar overfor, medens man her ved disse Brug staar overfor Statsfæste eller, dersom man vil udstykke kommunal Jord paa samme Maade, overfor Kommunefæste.

§ 4 er ligelydende med § 4 i Loven af 4. Oktober 1919, og § 5 svarer til § 5 i samme Lov. Her er man dog gaaet til en Forhøjelse af Rentefoden, idet man er gaaet til en Rentefod af $2\frac{1}{4}$ pCt. halvvaarlig, hvilket er en Forhøjelse af $\frac{1}{4}$ pCt., ogsaa fra det Forslag, som Socialdemokratiet forelagde i dette høje Ting som Paradeforslag i 1922. Det er glædeligt at se, at den højtærede Landbrugsminister er blevet mere økonomisk anlagt og ser med større Omhu paa hele Statens Økonomi i 1925, end han gjorde for et Par Aar siden. Det kan vi fra vor Side kun hilse med Tilfredshed.

I § 6, som er delvis enslydende med § 6 i Loven af 4. Oktober 1919, er man ligeledes gaaet til en væsentlig Ændring. Det var det ærede Medlem Hr. Stengaard-Kirkegaard ogsaa inde paa. Man ønsker nu at give hele det Beløb, som Bygningerne koster at opføre, som Byggelaan. Man er altsaa gaaet væk fra at kræve den Tiendedel af denne Sum, som man hidtil har krævet for at give disse Byggelaan. Jeg maa mene, ligesom det ærede Medlem Hr. Stengaard-Kirkegaard, at det vilde være at komme for langt ud at yde hele den Sum som Laan, som Bygningerne koster at opføre. Man har været inde paa den sunde Tankegang, at de Mennesker, som ønsker at